

148



PREŠERNOVO

GLEDALIŠČE

V K R A N J U



Gledališki list

SEZONA

1948 - 1949

1

IVAN CANKAR

KRALJ NA BETAJNOVI

Pisarna posluje vsak delavnik od 9. do 12. in od 15. do 19. ure ter ob nedeljah od 9. do 12. ure. Telefon št. 355.

•

Naše abonente obveščamo, da je s tekočo sezono članski abonma za stalne sedeže ukinjen. Prosimo vse one člane, ki še niso poravnali zaostale članarine, da to čimprej store. Po možnosti bo v tej sezoni uveden nov redni gledališki abonma.

•

Podeželske odre obveščamo, da izposoja dramska knjižnica „Prešernovega gledališča“ v Kranju vsa dramska dela po en izvod v svrhu predpisa za dobo enega meseca. Kavcija za vsak izvod znaša 200 din, izposojnina 30 din.

•

Obiskovalce opozarjamo na objave naših predstav v dnevnem časopisju „Slov. poročevalcu“ in „Ljudski pravici“.

•

Rezervirane vstopnice dvignite najkasneje na dan predstave do 12. ure. Posetnikom z dežele bodo rezervirane vstopnice na razpolago do prihoda zadnjega vlaka. Vstopnice se lahko rezervirajo tudi telefonično.

GLEDALIŠKI LIST

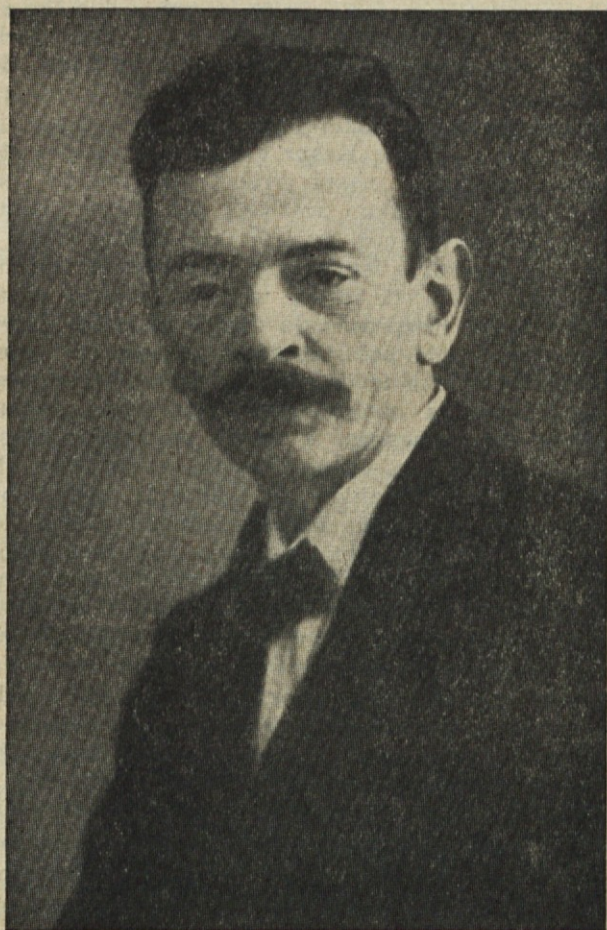
PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA V KRANJU

1948—1949 ★ ŠTEV. 1

IVAN CANKAR:

„Kralj na Betajnovi“

Premijera
11. dec. 1948



Domen Cankarjeve dramatike za slovensko gledališče

Ivan Cankar je — zlasti z analizo slovenske družbe in slovenske morale — tudi snovno začel in razkril čisto nove svetove in je tudi oblikovno pokazal taka pota, kakršnih nihče od slovenskih dramatikov ne pred njim in ne ob njem in bil zmožen pokazati.

Paznemu in prodirnemu razmotrivanju se kakor samo po sebi izločajo in izpostavljajo iz vsega bogatega Cankarjevega ustvarjanja zlasti dve dragocene lastnosti, ki bi jih zaradi jasnosti in enostavnosti imenovali: Spoznanje in upor.

Redkemu med našimi pisatelji je dana sposobnost s tako brezobzirno roko posegati v najbolj skrite in temne kotičke slovenske zatohle družbe in njene tipične predstavnike s tako žarko lučjo od vseh strani osvetljevati. Ta nenavadna kritična darovitost spoznanja je tista, ki je Cankarju omogočila, da je pričarala pred nas vso gnilobo ozračja, v katerem je rasla, v katerem je dihala naša malomeščanska družba. Kakor v snopu žarometov stoje pred nami ti napol demonični, napol strahopetni mogotci, se pehajo pred nami ti napol groteskno zverženi ter skoraj ogabni, napol usmiljenja vredni ničvrednejši in siromaki! Kakor veliki neznani čarovnik prijema Cankar s tem svojim vseprodirnim spoznavanjem kakor s kleščami cepetajoče lopove in omahljivce za vrat ter naravnost s strahotno neizprosnostjo razpostavlja in razvija pred našimi očmi to skorajda pošastno tako klaverno in odurno procesijo. Nihče ni znal tako točno pogoditi tvorcev in predstavnikov slovenskega družbenega okolja, nihče tako kruto nanizati vseh jagod na videz tako pisanega, v bistvu pa vendar tako strašno črnega našega družabnega venca. Spomnimo se samo strahopetnega morilca kralja na Betajnovi — Kantorja; spomnimo se trde, kot živ ultimatum učinkujoče postave inkvizitorskega dogmatika župnika iz „Hlapcev“; spomnimo se samo političnih koristolovcev in koritarjev doktorja Grozda iz „Narodovega blagra“; spomnimo se nadalje zahrbtnje, potuhnjene in lokave propalosti učitelja Komarja, rodoljubarske copate Župana iz „Pohujšanja“, rafinirane in erotično osoljene premetenosti Grudnovke, z resnobo odete v resnici od zadržane pohote dehteče matere županje in od poželjivosti cmokajočega cerkovnika iz „Pohujšanja“; nadalje jezikave klepetulje Mrmoljevke, kot jegulja gibčnega lizuna žurnalista Sirotke, svetohlinske navihanke Minke in obeh pijanskih lenuhov in postopačev Dacarja in Piska. Spomnimo se v isti vrsti še nekoliko svetlejših, četudi prav nič koristnejših primerkov, kakor so: sicer pošteni, a vendarle s samim seboj zadovoljni filister Bernot; naivni in v jedru nedolžni brezmadežni Sviligoj, in pa, morda najboljši med njimi: dosledni a srčnodobri, pa vendar tako

mirno vdani, odvisni in na vso moč preplašeni družinski oče, učiteljček Hvastja. V tej — ponekod skoro gogoljsko režeči se galeriji nam je Cankar izpostavil celo vrsto naših najštevilnejših človeških tipov, in s tem tudi v podobi živih oderskih likov največ pripomogel k dognanju našega malomeščanskega okolja in našega malomeščanskega značaja.

Ob nevarljivem spoznanju tega lažnega mogočnjaštva, vnebovpijočega in do neba smrdečega frazerstva, pohuljenega svetohlinstva, podkupljivega vohunstva in nalezljivega klečeplastva pa je začutil Cankar v sebi brezdajno, vse bistvo prevzemajočo, nad vsem nizkim svetom zgražajočo se ogorčenost in upor. Iz tega neizmerne čustva upora so se rodili iz užaljenega srca tudi s srčno krvjo napojeni vsi tipični Cankarjevi uporniki in junaki. Skoraj v vseh njegovih dramah srečavamo vedno v eno in istega čudno zaznamovanega in v jedru vedno osamljenega človeka, ki se vsej tej nizkotni sredini zoperstavlja, ki se temu navzdol drvečemu toku kakorkoli upira, se brani, celo naskakuje, dokler nasploh le ali: nasilno umrje, ali se umakne ali pa do smrti izmučen omahne. Tako vidimo tu primer Ščuka („Za narodov blagor“), Maksa Krneca („Kralj na Betajnovi“) in umetnika Petra, pogumnega, nekompromisnega borca, učitelja Jermana, ki se upira, postavlja po robu vsemu kar hoče nasilno uklepati duha in kar hoče svobodnega človeka ponižati na stopnjo hlapca in sužnja. Vse te Cankarjeve uporniške podobe vsebujejo toliko iskrene in plemenite duševne moči, toliko vzvišene, vse visoko presegajoče etične sile, toliko v spoznanju, borbi in bolečini grenko prekaljene kreposti, da stoje vsi ti junaki pred nami kot večni opomin in spomenik poštenosti, moralčne odgovornosti in vesti.

Na podlagi pravkar opisanih temeljnih lastnosti Cankarjeve dramatike in na podlagi njenega brezprimerne, sočnega po lepoti in plastičnosti edinstvenega jezika, pa se bo tekom časa začelo razvijati tisto, kar je za vsako gledališko kulturo najbolj dragoceno, to je: naš lastni slovenski, samobitni gledališki igralski izraz in naš pravi in nepotvorjeni gledališki slog, ki bo po svoji umetniški vrednosti in mednarodni višini, ki se bo pa po svojih značilnih narodnih potezah vendarle bistveno razlikoval od gledališkega izraza in sloga drugorodnega slovanskega ali neslovanskega gledališkega udejstvovanja. In ravno v tem ustvarjanju in oblikovanju našega lastnega gledališkega sloga po pravkar opisanih značilnostih, tiči najvažnejša in zgodovinska pomembnost Cankarjeve dramatike za slovensko gledališče.

Kralj na Betajnovi

Cankarjev „Kralj na Betajnovi“ je **prva slovenska socialna drama**. Nastala je iz človeškega trpljenja, vsesplošnega propadanja slovenskega ljudstva v času **prve stopnje prodiranja kapitalizma v našo patriarhalno vas**. Cankar je hotel pokazati v tej svoji drami koliko zla je in bo prinesel kapitalizem človeštvu in kako grozna je cena, za katero je kapitalizem prišel do svojega kraljestva. Drama res da izzveni v Kantorjevo trenutno zmago — toda zgodovinsko vemo in dialektično pravilno gledano, je ta trenutna Kantorjeva zmaga, za dobo **prve** razvojne stopnje kapitalizma na vasi ne samo razumljiva, temveč nujna; kajti, ako strogo družbenoslovno raziskujemo dobo in razmere, v katerih je nastala ta Cankarjeva drama, ki je njih umetniški izraz, moramo priznati, da niti Kantor, niti Maks ne moreta biti pri Cankarju drugačna, kakršna sta. Ali ni Maks tipična podoba slovenskega puntarskega razumnika iz tiste dobe, iz tistih naših še nerazvitih razmer? Bil je predhodnik, toda brez predhodnikov ni nobenih velikih družbenih dogajanj. Zato je povsem razumljivo, da slavi velika oktobrska revolucija ZSSR svoje prednike dekabriste, čeprav se je idejno razvila daleč naprej od njih.

Misel o veličastnosti individualne morale in idejne veličastnosti je v tej drami povsem nerabna in zmotna; Cankar je namreč daleč od tega, da bi Kantorja poveličeval, še manj, da bi hotel uveljaviti ideje nemškega filozofa, ki so si ga v našem času nacisti in fašisti pripeli na svoj ščit in prapor. Danes ponovno spoznavamo tudi po Kantorju, kako sta reakcionarna filozofija in kapitalizem nerazdružno povezana. V tem je bistvo Kantorjevega ničejanstva, kajti „kantorstvo“ ni nič drugega, kakor zavestno prodirajoči in tudi ideološko oboroženi kapitalizem.

„Kralj na Betajnovi“ je bil slovenskemu človeku okoli leta 1900 in s tem posredno tudi današnjemu času koristen, ker je pošteno prikazal trpljenje in hrepenenje našega rodu in ker je ob propadanju enega in ob nastajanju drugega družbenega reda nakazal pravilno orientacijo in vzbujal pravilno slutnjo, kje bo peljala skozi takratno družbeno zamegljenost pot našega napredka in današnje zmage.

Cankarjev „Kralj na Betajnovi“ je velika progresivna drama, ki se bori za najčistejšo podobo novega človeka in novega sveta. Ko Kantor v zaključni sceni navidez triumfira, že slišimo trkati na vrata bednike in tam od daleč nekje mirno gledajo Maksove oči. Samo tiran še lahko zadržuje jez, ki bo zdaj zdaj preplaval gnilo družbo.

njive tradicije in ker kot preprosti delovni ljudje živijo v neprestanem stiku z živim življenjem. Delati, študirati, se človeško žlahtniti — to je bodoča naloga Prešernovega gledališča. Rast in dozoritev sta potem neizbežni.

Posebne preglavice jim dela izreka. Tu brez sistematičnega študija ne bo šlo.

Precejšnja je bila trdota v kretnjah in besedi. Premagovanje prostora je za naše drage Kranjčane še trd oreh.

Seveda, Svetelova je izstopala. Bila je odlična. Vem, da je dobra, a za to gledališče, res, dragocena moč.

Jurjevec je pristen, ne morem mu kaj očitati. Prav tako Majcenovi, ki bo kmalu dobra igralka, če bo še naprej rasla iz sebe. Cimermanova ima še čisto otroško grlo; rad jo gledam in me spominja na otroka, ki ima polna usta mleka. Moramo ji zavidati njenih 17 let, ker je pred njo — če bo imela dovolj volje — lepa, a trda bodočnost. Malijeva je naučena, njena mimika ni izglajena, celostna, prehaja po točno ločenih postajah od ene stopnje do druge. Učiti se mora in poenostaviti. Tudi Trefalt starejši je mimično zakrknjen, v kretnjah in gibanju rutiniran in vse kaže, da bi se rad razmahnil, pa mu vloga res ne dovoli. Nace Reš je dostopen igralec, škoda le, da je njegova vloga tako postranska. Ganljiv je v svojem prizadevanju Bizjak. Zelo resno je obdelal svojo vlogo, vendar je bila njegova prizadevnost preveč očitna. Takoj sem opazil, da ljubi gledališče s pravo ljubeznijo. To je eno najboljših jamstev za uspeh. Štiglic ima nekaj napak: neroden je, nerazumljiv, a je rasel od predstave do predstave, tako da je bil v Ljubljani čisto drugačen. Treba ga je zasedati tako v „prvih“ kot v „zadnjih“ vlogah. Mayr je v redu, le nekoliko preveč prisiljen.

Težko je takole kar na kratko obračunati z igralcem. Napak bi bilo, če bi bilo komu hudo, še bolj napak, če bi se kdo napihnil.

Na koncu ugotavljam: Prebrisana norica je v težkih pogojih, ki jih je treba upoštevati, če zares ljubimo slovensko gledališko umetnost, odlično uspela.

Ta kritika noče biti zdaleka avtoritativna in še zdaleč ni popolna. Saj se sploh nisem natančneje dotaknil režije, scene, glasbe, ansamelske igre in kostumov in bogsigavedi česa še. Samo prevod bi še rad pohvalil. Zares lep je.

Po tej in po mnogih drugih uspelih predstavah Prešernovega gledališča si ne moremo več odmisлити tega gledališča. Skromno pa uspešno se je vključilo v bogato območje slovenske kulture in predstavlja novost, ki je v časih stare Jugoslavije, ponižno zadovoljni z enim samim resnim gledališčem, nismo imeli.

Odgovor bolgarskim „kritikom“ „Kralja na Betajnovi“

Apologeti resolucije Informbiroja so razširili svoje prekletstvo tudi na našo književnost, na Cankarja. Ta novi podvig bolgarskih „kritikov“ dovolj prepričljivo govori, kam so padli vsi tisti, ki svojo „idejnost“ in „načelnost“ črpajo samo iz takega arzenala, kakršen je resolucija Informbiroja.

Predvsem bi ti literarni „kritiki“ (Ogin, Gočev, Karakostov) in pedantni čvarji bolgarskega naroda pred „kriminalno fantazijo“ (tako so imenovali dramo „Kralj na Betajnovi“) morali vedeti, da take klasične dediščine, na katero so ponosni naši narodi in ki je pomenila in pomeni napredno etapo v razvoju naše kulture, ne more uničiti nobena resolucija niti čivkanje njenih zagovornikov, pač pa tako pisanje lahko piscem uniči sloves načelnega in poštenega kritika, kar se je tudi zgodilo. V zvezi s tem predstavlja napad na Ivana Cankarja in na njegovo delo hkrati tudi napad na svetle tradicije bolgarske kritike.

Drugi del sofijske kritike postavlja kategorično zahtevo: „Kralja na Betajnovi je treba odstraniti z repertoarja sofijskega Narodnega gledališča!“ (Boris Ogrin v „Trudu“). To svojo „kulturno“ zahtevo v imenu „svetlega tona naše borbene socialistične epohe“ kritik podkrepi s trdivami, da v drami prevladuje „pesimizem“, „mračni ubijalski ton“, „antiidejna umetniška revščina“, „dejanska apologetika silne, toda zločinske osebnosti“, „mračni tuš“ itd. (vse iz kritike Borisa Ogina). Nič manj skop ni Gočo Gočev: „Cankarjeva drama pritiska na gledalce s svojo brezizhodnostjo in nima nič skupnega z našim herojskim časom“, ali Cankar „ima določeno mesto v repertoarju slovenskih gledališč“, ali „mračna brezizhodnost in celo nekak kriminalno-senzacionalistični karakter vsebine“ itd.

To nenačelno natezanje Cankarja na „idejne“ motive resolucije informbiroja je nekaj, kar nima nobenega opravka s kulturnimi vezmi in sodelovanjem med narodi. Vsakemu, ki hoče pisati in razpravljati o Cankarju, mora biti jasno, da njegovo delo pripada narodu in delavskemu razredu, ki je že v prvih desetletjih tega stoletja videl in razumel svojega velikega glasnika. In resnični naslednik njegovega dela (KPJ) se ni izneveril tistemu, kar je Cankar takole izrazil: „Edina pot je boj ljudstva, brezobziren boj, dokler ne pade poslednja barikada, dokler ni družina poslednji cilj. Boj za popolno socialno in politično osvobodjenje — zakaj brez socialne in politične svobode je nemogoča kulturna svoboda.“

Cankarja in kulturno dediščino jugoslovanskih narodov sploh je nedopustno in nemogoče uporabljati za kakršne koli politikantske cilje na način, da se ta odvaja ali usmerja proti naši stvarnosti, saj je neločljiv člen naše zgodovine, pomembna etapa v političnem

in kulturnem razvoju in je kot napredna tradicija postala sestavni del naše socialistične stvarnosti. Napad na kulturno dediščino in na napredne tradicije pomeni napad tudi na sodobnost, ker socialistična stvarnost, v kateri je tako globoko izražena idejna vodilna vloga Komunistične partije Jugoslavije, že zaradi marksističnoleninistične načelnosti te partije ni mogla negovati v svojih tradicijah ničesar, kar bi bilo negativno ali reakcionarno.

Boris Ogin postavlja v „Trudu“ tole zahtevo: „Potrebno je, da reči imenujemo z njihovim pravim imenom. Če je jabolko gnilo, pravimo, da je gnilo.“ Mi se s tem strinjamo. V interesu načelnosti, poštenosti in resnicoljubnosti kakor tudi v interesu poštenega medsebojnega sodelovanja je treba ugotoviti, da je kritikastrsko jabolko sofijske recenzije Cankarja zares gnilo.

(Odlomki iz članka B. Stiha v „Književnih novinah“ št. 41).

Pogled v delo lanske sezone

V pretekli sezoni je Prešernovo gledališče vprizorilo 8 dram-skih del:

1. Dr. B. Kreft: **Celjski grofje** (Premijera 30. VIII. 1947 — Režija: P. Malec — Predstav 11)
2. B. Nušić: **Žalujoči ostali** (Premijera 3. X. 1947 — Režija: D. Kern — Predstav 6)
3. P. Golia: **Sneguljčica in sedem škratov** (Ponovitev 25. X. 1947 — Režija: B. Dežman — Predstav 9)
4. J. Jurčič — Klemenčič: **Deseti brat** (Premijera 19. XI. 1947 — Režija: D. Kern — Predstav 15)
5. I. Cankar: **Za narodov blagor** (Premijera 7. II. 1948 — Režija: Fr. Bratkovič — Predstav 5)
6. Škvarkin — Berkopec: **Tuje dete** (Premijera 25. II. 1948 — Režija: D. Kern — Predstav 8)
7. Schiller — Albrecht: **Kovarstvo in ljubezen** (Premijera 9. IV. 1948 — Režija: P. Malec — Predstav 16)
8. Lope de Vega — J. Vovk: **Prebrisana norica** (Premijera 2. VII. 1948 — Režija P. Malec — Predstav 12)

Po vsebini je bilo: 2 drami, 4 komedije, 1 narodna in ena mladinska igra; od teh 4 slovenske 1 srbsko, 1 rusko, 1 nemško in 1 špansko delo; vsega je bilo 7 premijer in ena ponovitev s skupno 82 predstavami.

PREDSTAVE V DOBRODELNE NAMENE

Po globoko znižanih cenah je bila v okviru proslav Oktobrske revolucije odigrana dne 5. XI. 1947 drama „Celjski grofje“, dne 12. XII. 1947 pa za pripadnike JA. Dne 23. I. 1948 se je vršila proslava ob priliki 70 letnice pesnika Otona Župančiča. Za dijake kranjskih šol sta bili odigrani dne 19. II. 1948 komedija „Za narodov blagor“ in 11. V. 1948 žaloigra „Kovarstvo in ljubezen“.

GOSTOVANJA:

V pretekli sezoni je gledališče gostovalo v Trziču dne 15. XI. 1947 z dramo „Celjski grofje“, dne 16. XI. 1947 z mladinsko igro „Sne-gulčica in sedem škratov“ (2 predstavi), dne 7. III. 1948 z narodno igro „Deseti brat“ (2 predstavi), dne 9. V. 1948 z dramo „Kovarstvo in ljubezen“ 2 predstavi), dne 1. VIII. 1948 s komedijo „Prebrisana norica“ (2 predstavi); na Jesenicah dne 23. V. 1948 z dramo „Kovarstvo in ljubezen“ (2 predstavi); v Domžalah dne 12. in 13. VI. 1948 z dramo „Kovarstvo in ljubezen“; dne 14. VIII. 1948 je gledališče sodelovalo pri otvoritvi zadružnega doma na Kokrici z dramo „Veronika Deseniška“. — Vsega skupaj 14 gostovanj. Dne 16. V. 1948 se je igralski kolektiv Prešernovega gledališča udeležil udarniškega dela na gradilišču „Standard“.

Na našem odru so gostovali: dne 8. IX. 1947 Slovensko narodno gledališče iz Trsta z dramo „Via Mala“; dne 26. X. 1947 v okviru festivala „Sindikat predilnice Tržič“ s komedijo „Tuje dete“; dne 8. XI. 1947 Ljudski oder iz Trziča z dramo „Žene na Niskavuoriju“; dne 29. XI. in 1. XII. 1948 baletna družina Pina Mlakarja s plesno suito „Mala balerina“; dne 23. IV. 1948 Slov. nar. gledališče iz Ljubljane z dramo „Pot do zločina“ (2 predstavi); dne 29. V. 1948 Sindikalno gledališče z Jesenic z igro „Rusko vprašanje“ (2 predstavi). Poleg tega se je vršil dne 3. XII. 1947 literarni večer pod okriljem Ljudske univerze; dne 31. XII. 1947 je gledališče priredilo za svoje aktivne člane Prešernovega pevskega zbora Silvestrov večer; dne 13. V. 1948 je bil koncert godalnega kvarteta in solistov; dne 17. VI. 1948 je klub JA priredil predavanje o četrti partizanski ofenzivi. Gorenjski vokalni kvintet, kot sestavni del Prešernovega gledališča, je imel sledeče koncerte: dne 21. XII. 1947 v Križah, dne 17. I. in 1. II. 1948 v Kranju, dne 22. II. 1948 v Trziču, dne 28. II. 1948 v Mengšu, dne 29. III. 1948 v Naklem, dne 11. IV. 1948 v Predvdoru, dne 16. V. 1948 v Smledniku in Voklem, dne 22. V. 1948 v Boh. Bistrici, dne 23. V. 1948 v Žirovnici, dne 17. VI. 1948 v Kranju in dne 20. VI. 1948 v Križah.

Kronika

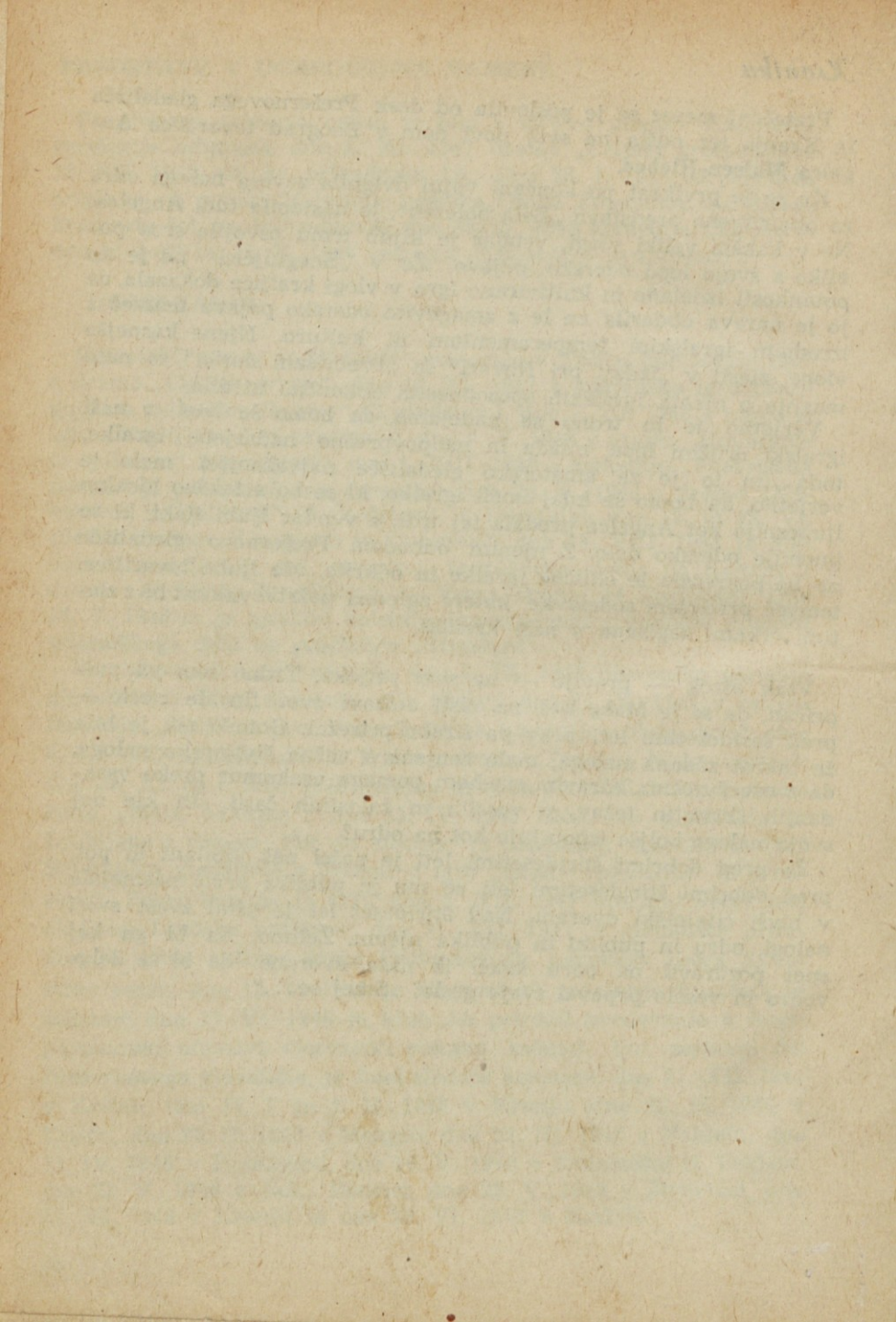
Pretečeni mesec se je poslovila od desk Prešernovega gledališča in Kranja ter odšla na svoj novi dom v Beograd tovarišica **Angelca Majcen-Hlebce**.

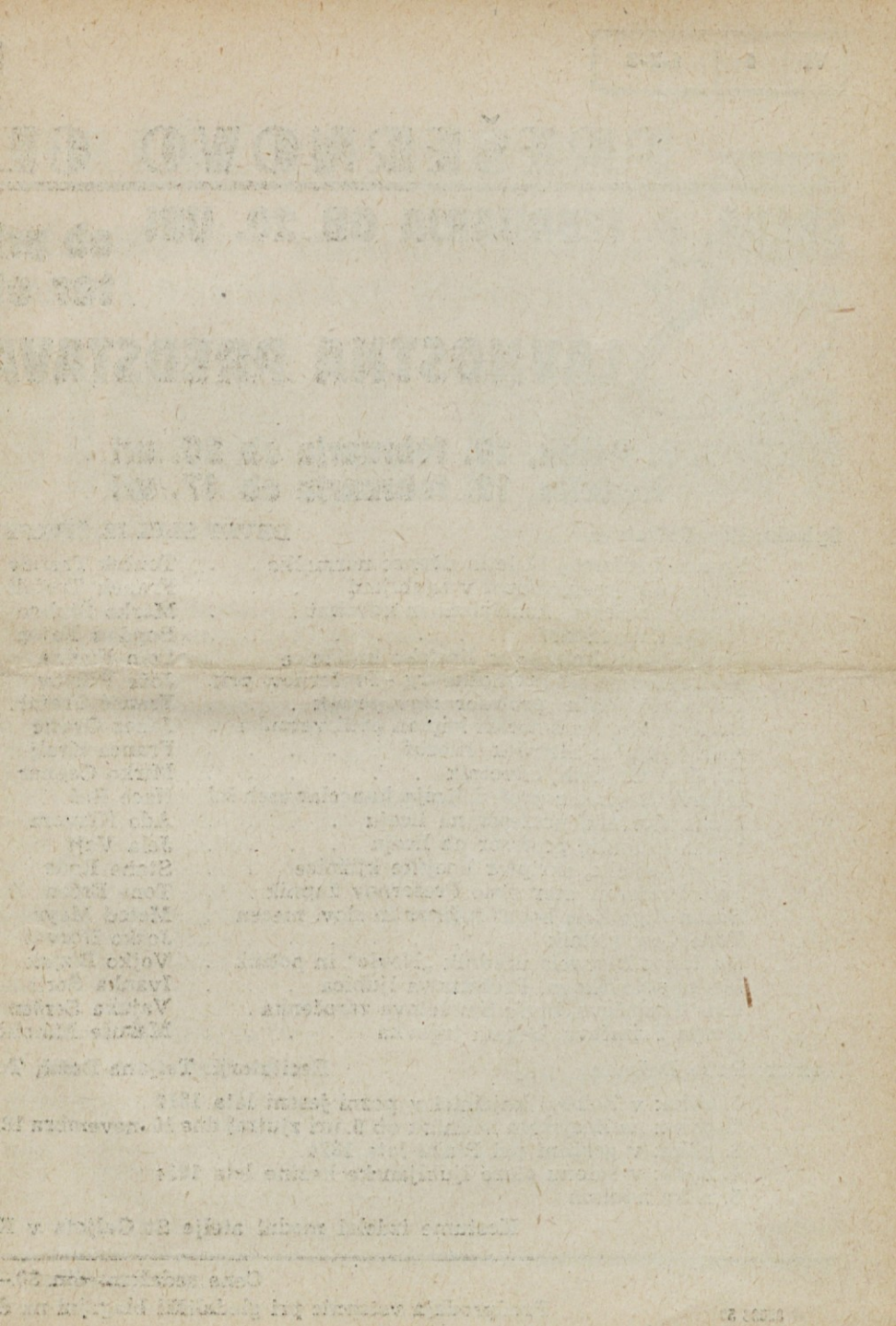
Ko se je prvikrat po končani vojni dvignila zavesa našega odra za otvoritveno predstavo „Bela bolezen“, je nastopila tudi Angelca. Ne v kakšni veliki vlogi, vendar je kljub temu osvojila srca publike s svojo lepo odersko pojavo. Že v „Sneguljčici“ pa je do potankosti izdelano in kultivirano igro v vlogi kraljice dokazala, da jo je narava obdarila ne le z zmagovito odersko pojavo temveč z izrednim igralskim temperamentom in kulturo. Njene kasnejše vloge, zlasti v „Izdaji pri Novari“ in „Prebrisani norici“ so naše mnenje o njenih igralskih sposobnostih dokončno utrdile.

Verjetno je in trdno se nadejamo, da bomo še imeli v naši igralski družini lepe, mlade in nadpovprečno nadarjene igralke, toda (in to je za amatersko gledališče najvažnejše) malo je verjetno, da bomo še kdaj imeli igralko, ki se bo s takšno idealno ljubeznijo kot Angelca predala tej trdi, a vendar ljubi tlaki, ki se imenuje odersko delo. Z njenim odhodom Prešernovo gledališče ne bo pogrešalo le odlične igralke in odkrite, vse ljube tovarišice, temveč predvsem sodelavke, katere zgledna požrtvovalnost bo z zlatimi črkami zapisana v naši kroniki.

Vsak otrok — pravijo — na svet prijoka. Trdno sem pa prepričan, da se je **Maks Reš** na tisti solzavi svet fin de siccle — pred šestdesetimi leti prav na široko prirežal. Gotovo mu je bila že takrat zadana naloga, malo cenjena a važna življenska naloga, da z osvežujočim, zdravim smehom pomaga vsakomur preko vsakdanjih skrbi in težav, v veselih in žalostnih časih. In kje naj svojo nalogo boljše izpolnjuje kot na odru?

Že pred dobrimi štiridesetimi leti je našel naš jubilar to pot, pred dobrimi štiridesetimi leti se mu je publika prvič nasmejala v bivši čitalniški dvorani. Nad štirideset let je ostal zvest svoji nalogi, odru in publiki in publika njemu. Želimo, da bi ga kaj spet pozdravil na odru smeh iz naše dvorane, da bi še dolgo vedro in veselo popeval svoje geslo: „Smej se...“







PREŠERNOVO GLEDALIŠČE - KRANJ

SREDA, 8. FEBRUARJA OB 20. URI

**ob priliki 101. obletnice smrti dr. Franceta Prešerna
ter ob otvoritvi poklicnega gledališča v Kranju**

SLAVNOSTNA PREDSTAVA

**PONOVITEV: Petek, 10. februarja ob 20. uri
Nedelja, 12. februarja ob 17. uri**

VISOKA PESEM

Spisala: Ilka Vaštetova

DEVET SLIK IZ ŽIVLJENJA DR. FRANCETA PREŠERNA

Režija in scena Tič Srečko k. g.

France Prešeren, 12 letni učenec normalke . . .	Tonček Trefalt
France Prešeren, filozof v Ljubljani . . .	Franek Trefalt
France Prešeren, koncipient in advokat . . .	Marko Štuhec
Matija Čop, filozof . . .	Bogdan Fajon
Matija Čop, knjižničar licejske knjižnice . . .	Ivan Fugina
Andrej Smole, sin premožne trg. - Prešernov prij. . .	Jože Pristov
Valentin Vodnik, profesor slov. pesnik . . .	Francé Trefalt
Dr. Jaka Zupan, šmarski kaplan prof. verouka . . .	Janez Grašič
Anton Martin Slomšek, filozof . . .	France Kralj
Dr. Blaž Crobath, odvetnik . . .	Mirko Cegnar
Matevž Ravnikar prof. d. liceja, kancelar vseh šol . . .	Nace Reš
Janez Kersnik, profesor na liceju . . .	Ado Klavora
Franc Hladnik, profesor na liceju . . .	Jela Vajt
Miha Kastelic, skriptor licejske knjižnice . . .	Stane Rode
Jože Prešeren, star stric Prešernov župnik . . .	Tone Eržen
Baron Žiga Zois bogat fužinar in slov. mecen . . .	Metod Mayr
Tone Čop, sodnik . . .	Joško Horvat
Dr. Janez Bleiweis urednik „Novic“ in politik . . .	Vojko Bizjak
Metka Jelovškova, Prešernova ljubica . . .	Ivanka Šorli
Fina Trpinčeva, bivša Smoletova zaročenka . . .	Vajuka Seršen
Gospa Primčeva, bogata trgovka . . .	Maruša Miholič

Julija Primčeva, njena hči . . .	Anka Cimerman
Anton pl. Scheuchenstuehl, prokurator . . .	Minka Jerman
Gospa pl. Scheuchenstuehl, njegova žena . . .	Jardo Gogala
Josef, njun sin, avskulant . . .	Minka Kocmur
Marija, njuna hči . . .	Marjan Berger
Grof Welsperg, kazinski ravnatelj . . .	Marjana Rode
Leopold Sicard, policijski ravnatelj . . .	Metod Mayr
Schmidhammer, policijski ravnatelj . . .	Jože Kovačič
Kremnitzer, policijski agent . . .	Franc Lotrič
Janez Vesel, gubernijski svetnik in cenzor . . .	Milan Pavlin
France Pacek, 12 letni deček, Prešernov sošolec . . .	Vladimir Štiglic
France Pacenk, potepuh . . .	Lojzek Vertovšek
Friderik, sluga barona Zoisa . . .	Milan Vertovšek
Jaka Podboj, gostilničar . . .	Leopold Sulcer
Jalenovka, gostilničarka pri „Jelenu“ v Kranju . . .	Franc Jošt
Albinica, njena hčerka . . .	Rezika Mihelčič
Pisar pri dr. Crobathu . . .	Špelca Grašič
Hlišna pri Smoletu . . .	Janez Florjančič
Kmetiški fant . . .	Pavla Bitenc
Gostje, fantje, dekleta in otroci . . .	Franc Triler

Lektor: Beno Dežman

Recitatorji: Tatjana Božič, Tone Eržen, Bojan Pisk, Janez Jocif

Scenska muzika — Habjani

1. slika: v Zoisovi knjižnici v pozni jeseni leta 1812
2. slika: na licejskem hodniku ob 9. uri zjutraj dne 10. novembra 1819
3. slika: v gostilni pri Blažu leta 1824
4. slika: v salonu stare ljubljanske kazine leta 1834
5. slika: istotam

6. slika: v pisarni dr. Crobatha v juliju leta 1835
 7. slika: v Smoletovi sprejemnici in delavnici dne 13. novembra 1840
 8. slika: v Prešernovi domači sobi v Ljubljani v avgustu leta 1945
 9. slika: v gostilni pri „Jelenu“ vrh klanca v Kranju v jeseni l. 1848.
- Odmor po tretji in šesti sliki.

Kostume izdelal modni atelje St. Galjota v Kranju

Kulise naslikala slikarna SNG v Ljubljani

Cene sedežem: din 30.—, 25.—, 20.—; stojšče: din 10.—

Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni na dan pred in na dan predstave od 10.—12. in od 18.—20. ure.

1941	2	17
------	---	----

RECEIVED
 1941

1941
 1941
 1941

1941
 1941
 1941

1941
 1941
 1941



PREŠERNOVO GLEDALIŠČE - KRANJ

Torek, 28. marca ob 20. uri - izven
 Sreda, 29. marca ob 20. uri - izven
 Petek, 31. marca ob 20. uri - izven

CARLO GOLDONI:

KRČMARICA MIRANDOLINA

Režija: Bizjak Vojko

KOMEDIJA V TREH DEJANJIH

Scena: ing. arh. Viktor Molka

Vitez di Ripafrata Reš Nace
 Marki di Forlimpopoli Trefalt France
 Grof d'Albafiorita Mayr Metod
 Mirandolina, krčmarica Miholič Maruša

Hortenzija } gledališki igralki Cimerman Anka
 Dejanira } Sorli Ivanka
 Fabrizio, natakar Trefalt Franek
 Pirro, vitezov sluga Vertovšek Milan

Inspicijent: Kovačič Jože

Tehnično vodstvo: Štiglic Vladimir

Razsvetljava: Cegnar Mirko

Kostume izdelala po načrtih Sonje Dekleva dramska krojačnica SNG pod vodstvom Jožeta Novaka in Humer Angelce
 Sceno izdelalo mizarsko podjetje Franc Nadižar · slikarska dela izvršil tov. Skrušny in Segulin

Cene sedežem: din 30.—, 25.—, 20.—; stojšče: din 10.—

Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni na dan pred in na dan predstave od 13.—15. in od 19.—20. ure.

